

Kulturaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Cultura

2025

2025eko jarduera- plana

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA

DEPARTAMENTO DE CULTURA
Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA

2025eko jarduera-plana

- 1. Aurkezpena
- 2. Eragiketa estatistikoak
 - 2.1. Lankidetzak
- 3. Ikerketa kualitatiboak
 - 3.1. Egin beharreko azterlanak
 - 3.2. Sektore-azterketa posiblea
 - 3.3. Gizarte-erronkak eta ikerketa joerak
 - 3.4. Sektoreetako eskariak
- 4. Kulturklik
 - Marka-identitatea eta web-birdiseinua
 - Automatizazioa
 - Hobekuntzak atarian
- 5. Komunikazioa

Laguntza teknikoa:
ICC-CONSULTORS CULTURALS, SL

Diseinua eta maketazioa:
DIAGONAL 360°

**KULTURAREN EUSKAL
BEHATOKIA**

Donostia-San Sebastián kalea, 1
01010 Vitoria-Gasteiz - Álava
T. 945 016 947
kulturabehatokia@euskadi.eus

1. Aurkezpena

Jarduera-planak 2025. urterako aurreikusitako ikerketen katalogoa jasotzen du, bai ikuspegi kuantitatibotik, bai kualitatibotik.

Estatistikaren arloan behatokiaren eragiketa nagusi biak baldintzatzen dute urteko programa. Aurten 2023 urteko Arteen eta kultura-industrien estatistikaren eta Sormen-industrietako estatistikaren emaitzen zabalkundea egingo da.

Nabarmentzekoa da, halaber, beste erakunde batzuekin lankidetzan egindako azterlanen ildoak, hala nola Orkestrarekin eta EHUrekin.

Arlo kualitatiboan, proposamenak sektore-agenda, testuinguru sozioekonomiko orokorra eta kultura-politikak markatzen dituzten gaiei buruzko azterlan berriak jasotzen ditu.

Kulturkliken inguruko lanak eta komunikazioaren bidez Behatokiaren lana ezagutarazteko ahaleginak osatuko dute aurtengo programa. Behatokiaren helburua errealitatea eraldatzen laguntzea da, 2025eko erronka sozial handiei buruzko datuak eta ezagutza emanez.

2. Eragiketa estatistikoak

Estatistika arloan 2025 Behatokiak kudeatzen dituen hiru eragiketa nagusien emaitzen zabalkundeagatik nabarmenduko da.

- Euskal Herriko parte-hartze kulturalari buruzko inkesta 2023 (4 lurralde-eremu).
- Kulturako finantzaketa eta gastu publikoa eta Sormen sektoreetako finantzaketa eta gastu publikoa 2022 (2 eragiketa).
- Arteei eta kultura-industriei buruzko estatistika eta Sormen-industriei buruzko estatistika 2023 (2 eragiketa).

2.1. Lankidetzak

Behatokiak akordioak ditu unibertsitate arloan ikerketan diharduten bi erakunderekin:

- Orkestra, Lehiakortasunaren Euskal Institutua, Deustu Fundazioarena: kultura- eta sormen-industrien posizionamendu-azterketak.
- EHU-UPVko NOR Ikerketa taldea, Applika proiektuan: gazteen ikus-entzunezko kontsumoari buruzko azterlanak.

Beste aldetik, Kulturaren balio publikoari buruzko adierazle-sistema bat diseinatzeko proiektu bat abian jarriko da.

Azkenik, eta beste esparru batean, Behatokiak Eustatekin duen lankidetzaren azpimarratu behar da.

3. Ikerketa kualitatiboak

Urteko ikerketa-programa diseinatzeko, Behatokiak berak egiten dituen azterketa-proposamenak, Jarraipen Batzordean planteatzen direnak eta, baleude, eskari sektorialak hartzen dira kontuan.

Ondoren, 2025ean egin beharreko azterlan-proposamenak aurkezten dira, eta Batzordeak proposatuta beste bi sartzeko aukera zabalik utzi da. Eskari sektorialetan, kultura-politikei lotutako ezagutza-beharretan, gizarte-erronka orokorretan eta ikerketako joeretan oinarritzen da azterlanen 2025eko katalogoa.

3.1. Egin beharreko azterlanak

Behatokiak hiru azterketa hauek egiteko asmoa du:

- **dFERIAren eragin ekonomikoari buruzko azterketa.** Behatokiak diseinatu duen kultura-ekitaldien eta

-ekipamenduen eragin ekonomikoa aztertzeko eredu bat aplikatzean datzan azterketa pilotua da. Ereduaren diseinua gai horretan azterlanak egin nahi dituzten kultura-eragileen zerbitzurako tresna gisa dago pentsatuta. dFERIAren 2025. edizioan frogatzeko asmoa dago, Donostia Kulturarekin koordinatuta.

- Euskal Herriko parte-hartze kulturalari buruzko inkestaren azterketaren ondorioz, **nortasun-lurralde-hizkuntza ardatzaren inguruko ustiapena** egitea planteatzen da. 2023ko inkestan, nortasun-sentimenduari buruzko galdera berriak sartu dira. Lurraldea eta hizkuntza bezalako beste aldagai batzuekin erlazionatu ondoren, parte-hartze kulturalari buruzko irakurketa interesgarriak egin daitezke ikuspegi barri honetatik. Ikerketaren helburua faktore horiek azalpen-mailan duten garrantzia bereiztea izango da.

3.2. Sektore-azterketa posiblea

- **Klima-aldaketa eta ondarea.** Kulturaren Euskal Kontseiluaren inguruan lantalde bat sortu da ondarearen eta ekintza klimatikoaren arteko loturaren inguruan lan egiteko. Behatokiak bere esku jartzen du gai horri buruzko azterketa bat egiteko aukera, kontuan hartuta kultura-ondareak zeregin bikoitza duela: batetik, klima-aldaketaren ondoriozko arriskuetatik babestu beharreko aktiboa da, eta, bestetik, komunitateek aldaketa horretara egokitzeko duten gaitasuna indartzen lagun dezakeen baliabidea da. ICOMOSek kultura-ondareak ekintza klimatikoan duen konpromisoa areagotzeko asmoz “Gure Iraganaren Etorkizuna” txostena argitaratu zuen. Baina horrek klima-aldaketaren kultura-dimentsioak hobeto ezagutzea eskatzen du, bai eta ondarea kudeatzeko eta kontserbatzeko jardunbideen metodologiak eta helburuak egokitzea ere.

3.3. Gizarte-erronkak eta ikerketa joerak

Atal honetan, Batzordearekin kontrastatu diren azterketa-gaiei buruzko proposamenak jaso dira. Gaur egungo gizarte-kezkei, kultura-sektoreari aplikatutako tresna teknologikoen erabilerari eta gizarte-zientzietan hasiberria den jakintza-arlo bati erantzuteko asmoz pentsatu dira. Jakina, kulturen ere izan ditzakeen aplikazioak aztertzea interesatzen da.

- **Kultura gizarte polarizatuak biltzeko faktore gisa.** Gizartearen polarizazioa munduko hirugarren arrisku handiena da epe laburrean, Munduko Ekonomia Foroaren arabera. CSICeko Politika Publikoen eta Ondasun Publikoen Institutua gai hori aztertzen ari da. Polarizazioa zatiketa ideologiko eta kulturalen multzo gisa definitzen dute. Zatiketa horiek gizarte-egonkortasunaren gainbehera, erabaki publikoak hartzeko blokeoak, nahasmendu ekonomikoak eta polarizazio politiko gero eta handiagoa

dakarte, baita beste arrisku sozial batzuk ere, hala nola desinformazioa, indarkeria edo giza eskubideen higadura. Zatiketa eta erradikalizazio politikoaren eta komunitate ideologiko eta talde sozial desberdinen zatiketaren emaitza da. Ideologikoa edo emozionala gainditzen du eta gustuak eta bizimoduak bezalako gaiak lortzen ditu. Egoera horren aurrean, kultura-politikek sortzen diren galderak honako hauek dira: Zer eginkizun aktibo izan behar du kulturak gero eta handiagoa den arazo horri erantzuteko? Zein kultura-politikek bultzatuz gero gizarte kohesionatuagoak? Azterketa horrek osatu egingo luke liburutegiei eta alfabetatze mediatikoari buruz egiten ari den azterketa, ikuspegi zabalago batetik.

- **Datu-zientziaren erabilerak kulturen.** Datuen analitika bete-betean sartzen ari da kulturen, modu hautatu eta kontzientean erabilia zein guztioi eragiten diguten algoritmoen bitartez. Datu-zientzialarien lehen egresatuak

duela urte gutxi hasi ziren, eta gaur egun gehien eskatzen diren profil profesionaletakoak dira. Mondragon Unibertsitatea aitzindaria izan zen arlo horretan. Azterlanaren helburua da identifikatzea zer erabilera-aukera dauden kultura-proiektuetan eta -erakundeetan, bai ezagutza eta publikoekiko harremana hobetzean, bai kudeaketan bertan. Kultura-erakundeei zuzendutako esperientziak eta tresnak ezagutzera bideratuta egongo litzateke ikerketa.

- **Portaeraren gizarte-zientzien eta kulturaren arteko loturak.** “Portaeraren zientzia” deritzonak (soziologia, ekonomia, psikologia, neurozientzia eta erabaki-zientziak uztartzen dituen diziplinarteko ikuspegia) garrantzia hartu du politika publikoen diseinuan. **ELGA** arreta jartzen ari da gai honetan. **Europako Batzordeak**, halaber, portaera-zientziako ikerketari buruzko atal bat du. Ikerketa faktore psikologikoek, sozialek eta kulturek politiken emaitzetan nola

eragiten duten ulertzen laguntzen ari da (bereziki nudge theory edo “bultzadaren teoria” izenekotik abiatuta). Thalerrek eta Sunsteinek proposatu zuten 2008an teoria da, eta ideia honetan oinarritzen da: hautaketaren inguruneak edo arkitekturak pertsonen aukera jakin bat hautatzeko probabilitatean eragina izan dezake. Funtsezko faktorea da aukeratzeko askatasunari eusteko eta hartzen dituen erabakien kontrolpean sentitzeko gaitasuna. Horrela, portaeraren kausak aztertzen ditu eta erabakiak hartzean esku hartzen duten aldaketa txikien portaeran nola eragin dezaketen erakusten du. Ondoriozta daitekeenez, inplikazio etiko oso esanguratsuak ditu. Ikuspegi berritzailea da, bereziki esploratu gabea kultura-politikaren esparruan. Azterlana portaeraren zientziara eta nudge theory-ra hurbiltzea litzateke, eta nola aplikatu daitekeen parte-hartze kulturalerako oztopoak gainditzeko, publikoak dibertsifikatzeko edo kultura-erakundeak indartzeko.

3.4. Sektoreetako eskariak

Behatokiak zabalik du sektoreei irekitako bide bat, lankidetzako azterlanei ekiteko. Azterlan gisa, genero ikuspuntutik ikus-entzunezkoen sektorearen azterketa egitea planteatzen da.

4. Kulturklik

Marka-identitatea eta web-birdiseinua

Kulturklik markaren egungo irudia 2014koa da. Hamarkada honetan, proiektua modu egonkor eta jarraituan hazi da, eta garrantzitsua da marka ere proiektuarekin batera haztea, sendotasunez hornitzea eta behar bezala kokatzea, zehaztutako marka-estrategia baten arabera. Urte hauetan zehar, diseinuaren joerak eta gailu digitalen erabilera-ohiturak ere aldatu egin

dira. Horren guztiaren ondorioz, Kulturaren Euskal Behatokia lanean hasi da Kulturkliken markaren identitatea definitzeko, eta horrek webgunearen diseinu integrala ekarriko du.

Automatizazioa

Kulturkliken kultur eragileen programazioa automatikoki txertatzeko ekimenaren esparruan, 2025ean Bizkaikoa eta Tabakalerako agenden irakurketa automatikoa inplementatzea aurreikusten da.

Hobekuntzak atarian

Kulturklik atari bizia da, etengabe hobetzen ari da eta ataria kontsultatzen duten pertsonen beharrei erantzuteko asmoa du. 2025erako aurreikusitako hobekuntzen artean daude “Egoitzak eta mentoringa” motako deialdietarako eremu berri bat, “Hizkuntza” eremuko balioen birdefinizioa eta edukiera handiko ekipamenduetarako adierazle berri bat (500 eserleku baino gehiago).

5. Komunikazioa

Behatokiaren lana ezagutarazteko ohiko komunikazio-ekintzez gain (Kulturkaria buletina, sare sozialak, prentsa-oharrak), 2025eko lehen seihilekoan hobekuntza batzuk egingo dira Behatokiaren web-orrian, azterketa kuantitatiboen datuak hobeto ikusteko.

Kulturaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de la Cultura

2025eko jarduera- plana

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

KULTURA ETA HIZKUNTZA
POLITIKA SAILA

DEPARTAMENTO DE CULTURA
Y POLÍTICA LINGÜÍSTICA